

Zakon o gimnazijah (ZGim)

ZBIRNI PODATKI

Uradni list RS, št. [12/1996](#), [59/2001](#), [115/2006](#), [6/2018](#) - ZIO-1, [68/2017](#), [46/2019](#), [95/2023](#) - ZIUOPZP, [53/2024](#)

Datum tiska: 29.08.2024

Veljaven čistopis - Veljavnost oz. uporaba: od 13.7.2024

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja izobraževanje v splošnih in strokovnih gimnazijah, ki omogoča po opravljeni maturi nadaljevanje izobraževanja v visokem šolstvu.

Strokovne gimnazije izvajajo poleg splošnih tudi strokovne izbirne maturitetne predmete.

2. člen (cilji)

Splošna in strokovna gimnazija (v nadaljnjem besedilu: gimnazija) ima nalogo, da:

- na mednarodno primerljivi ravni posreduje znanje, potrebno za nadaljevanje izobraževanja v visokem šolstvu,
- razvija samostojno kritično presojanje in odgovorno ravnanje,
- posreduje znanje o slovenskem jeziku in književnosti, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi o italijanskem oziroma madžarskem jeziku in književnosti, ter razvija sposobnost za razumevanje in sporočanje v knjižnem jeziku,
- vzpodbuja zavest o integriteti posameznika,
- razvija zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti in vedenja o zgodovini Slovenije in njeni kulturi,
- vzgaja za odgovorno varovanje svobode, za strpno, miroljubno sožitje in spoštovanje soljudi,
- razvija in ohranja lastno kulturno tradicijo in seznanja z drugimi kulturami in civilizacijami,
- vzgaja za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije,
- razvija pripravljenost za vzpostavljanje svobodne, demokratične in socialno pravične države,

- vzbuja zavest odgovornosti za naravno okolje in lastno zdravje,

- razvija zavest o pravicah in odgovornostih človeka in državljana,

- razvija nadarjenosti in usposablja za doživljanje umetniških del in za umetniško izražanje,

- omogoča izbiro poklica,

- izobražuje za trajnostni razvoj in razvija ustvarjalnost, inovativnost in sprejemanje tveganj ter sposobnost načrtovanja in vodenja projektov za doseganje ciljev,

- spodbuja vseživljenjsko učenje, načrtovanje in vodenje kariere.

3. člen (javno veljavna izobrazba)

V gimnaziji se z opravljenom matura pridobi srednja izobrazba.

4. člen (matura)

Matura se opravlja po uspešno končanem četrtem letniku gimnazije oziroma po končanem maturitetnem tečaju v skladu z zakonom o maturi.

Gimnazije lahko v soglasju z ministrom, pristojnim za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), izvajajo mednarodno matura, ki je enakovredna maturi po tem zakonu.

5. člen (trajanje izobraževanja)

Izobraževalni program gimnazije traja štiri leta.

6. člen (maturitetni tečaj)

Gimnazije izvajajo maturitetni tečaj kot poseben program priprave na maturo.

Maturitetni tečaj traja največ eno leto.

Program, organizacija in izvedba maturitetnega tečaja se prilagodijo kandidatom tako, da se upošteva njihovo predhodno znanje.

7. člen (status)

Za izvajanje izobraževalnega programa gimnazije se praviloma organizira vzgojno-izobraževalni zavod ali organizacijska enota vzgojno-izobraževalnega zavoda.

8. člen (učni jezik)

Učni jezik v gimnazijah je slovenski.

Učni jezik v gimnazijah v jeziku narodne skupnosti je italijanski, v dvojezičnih gimnazijah pa slovenski in madžarski.

Na območjih, kjer živijo pripadniki slovenskega naroda in pripadniki italijanske narodne skupnosti, in so opredeljena kot narodno mešana območja, se dijaki v gimnazijah s slovenskim učnim jezikom učijo italijanski jezik, dijaki v gimnazijah z italijanskim učnim jezikom pa slovenski jezik.

Ne glede na prvi odstavek tega člena se v soglasju z ministrom, pristojnim za šolstvo, v tujem jeziku izvaja del izobraževalnega programa, pri katerem sodeluje priznani tuji strokovnjak ali gostujoči učitelj (v nadaljnjem besedilu: gostujoči učitelj), ali zaradi mednarodnih izmenjav. Če gostujoči učitelj izvaja vzgojno-izobraževalno delo samostojno, to ne sme biti daljše od tretjine predvidenih ur predmeta. V tem primeru mora šola zagotoviti, da dijaki obvladajo tudi slovensko strokovno besedišče, slovenščina kot učni jezik pa se mora uporabljati pri ocenjevanju.

Program priprav na mednarodno maturo se lahko izvaja v tujem jeziku.

Izobraževalni program gimnazije lahko šola za tujce izvaja v tujem jeziku. Šola mora zagotoviti možnost izbire slovenščine kot učnega predmeta.

9. člen (izobraževanje pod enakimi pogoji)

Državljeni Republike Slovenije in državljani drugih držav

članic Evropske unije imajo pravico do izobraževanja v gimnazijah pod enakimi pogoji.

Slovinci brez slovenskega državljanstva se lahko izobražujejo v gimnazijah pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.

Slovinci brez slovenskega državljanstva po tem zakonu so potomci staršev slovenske narodnosti do tretjega kolena v ravni črti.

Tuji državljani se lahko izobražujejo v gimnazijah pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije, kadar se izobražujejo po načelu vzajemnosti ali če so ob vpisu sami ali vsaj eden od staršev ali skrbnikov dijaka rezidenti Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino.

Besedilo člena, ki se uporablja do 31.8.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

Za dijake, katerih materni jezik ni slovenski ali niso končali osnovnošolskega izobraževanja v Republiki Sloveniji in niso uspešno opravili preizkusa znanja slovenščine po Skupnem evropskem jezikovnem okviru na ravni A2, šola ob prvi vključitvi v gimnazijsko izobraževanje ob začetku šolskega leta organizira intenzivni tečaj slovenščine po ustreznem javno veljavnem programu, ki je za te dijake obvezen.

Besedilo člena, ki se uporablja od 1.9.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

Za dijake, ki niso končali osnovnošolskega izobraževanja v Republiki Sloveniji ali so se v Republiki Sloveniji prvič vključili v deveti razred osnovne šole in niso uspešno opravili preizkusa znanja slovenščine po Skupnem evropskem jezikovnem okviru na ravni A2, šola ob prvi vključitvi v gimnazijsko izobraževanje ob začetku šolskega leta organizira intenzivni tečaj slovenščine po ustreznem javno veljavnem programu, ki je za te dijake obvezen.

Za dijake iz prejšnjega odstavka, ki so po zaključenem tečaju uspešno opravili preizkus znanja slovenščine po Skupnem jezikovnem okviru na ravni A2 in želijo dodatno pomoč, šola organizira dodatne ure slovenščine. Za dijake, ki niso uspešno opravili preizkusa znanja slovenščine, šola organizira dodatne ure slovenščine, ki so zanje obvezne.

Dijaki iz petega odstavka tega člena, ki ob zaključku šolskega leta ne dosegajo znanja, potrebnega za pozitivno

oceno iz predmeta slovenščina, in niso v zaključnem letniku, so lahko prvo leto izobraževanja neocenjeni iz tega predmeta in napredujejo v naslednji letnik. O tem odloči ravnatelj na predlog oddelčnega učiteljskega zbora.

9.a člen (strokovni tim za kakovost)

Uporablja se od 1.9.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

Šola zagotavlja kakovost vzgojno-izobraževalnega dela po načelu samoevalvacije. Kazalnike kakovosti šole v okviru letnega delovnega načrta šole določi svet šole na predlog strokovnega tima za kakovost.

Strokovni tim za kakovost ima pet članov, ki jih imenuje svet šole na predlog ravnatelja. Mandat strokovnega tima za kakovost traja štiri leta. Ista oseba je lahko imenovana za člana strokovnega tima za kakovost večkrat.

Strokovni tim za kakovost ugotavlja in spremlja kakovost vzgojno-izobraževalnega dela šole v skladu s sprejetimi kazalniki, strokovnimi usmeritvami in predpisi.

Strokovni tim za kakovost v sodelovanju z ravnateljem vsako leto pripravi poročilo o samoevalvaciji, ki je del poročila o izvedbi letnega delovnega načrta, in ga objavi na spletni strani šole. Ravnatelj enkrat letno poroča svetu šole o zagotavljanju kakovosti.

10. člen (izobraževanje dijakov s posebnimi potrebami)

Vzgoja in izobraževanje dijakov s posebnimi potrebami se v gimnazijah organizira in izvaja v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.

II. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVALNEGA DELA

1. Pogoji za vpis

11. člen (vpis)

V gimnazijo se lahko vpiše, kdor je zaključil osnovnošolsko izobraževanje.

Z izobraževalnim programom se kot pogoj za vpis lahko določijo:

- znanje iz klasičnih oziroma tujih jezikov, ki so izbirni predmeti osnovnošolskega izobraževanja, in

- preizkus znanja, nadarjenosti ali športni dosežki, lahko pa tudi starost, če je tako določeno z izobraževalnim programom.

Kdor se želi vpisati v izobraževalni program, ki kot vpisni pogoj določa opravljen preizkus znanja ali nadarjenosti, opravlja preizkus na šoli, v katero se želi vpisati. Potrdilo o opravljenem preizkusu znanja in nadarjenosti velja eno šolsko leto na šoli, na kateri je kandidat opravljal preizkus.

V strokovni del izobraževalnega programa umetniške gimnazije glasbene smeri ali plesne smeri se lahko vpiše učenec, ki še ni zaključil osnovnošolskega izobraževanja, če je s preizkusom nadarjenosti izkazal izjemno umetniško nadarjenost.

12. člen (vpis v maturitetni tečaj)

V maturitetni tečaj se lahko vpiše oseba, ki:

- si je pridobila srednjo poklicno ali srednjo strokovno izobrazbo;

- je končala tretji letnik gimnazije in je prekinila izobraževanje najmanj za eno leto;

- je končala zasebni program gimnazije s priznanim statusom javno-veljavnega programa po sklepu pristojnega strokovnega sveta, da zagotavlja minimalna znanja za uspešen zaključek izobraževanja in

- ni končala izobraževanja iz prejšnjih alinej, je pa zaključila osnovnošolsko izobraževanje, če uspešno opravi preizkus znanja na ravni tretjega letnika gimnazije iz obveznih in izbirnih predmetov splošne mature v skladu z zakonom, ki ureja maturo.

13. člen (razpis za vpis)

Šola si mora k obsegu razpisa za vpis pridobiti soglasje ministra.

Za vpis v začetni letnik rednega izobraževanja in v maturitetni tečaj ministrstvo, pristojno za srednje šolstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), na predlog šol šest mesecev pred pričetkom šolskega leta na svoji spletni strani objavi skupen razpis prostih mest.

Za vpis v izredno izobraževanje šola v skladu s soglasjem ministra iz prvega odstavka tega člena najpozneje en mesec pred pričetkom šolskega leta na svoji spletni strani objavi razpis prostih mest. Ministrstvo soglasje objavi na svoji spletni strani.

14. člen (omejitev vpisa)

Število dijakov, ki jih šola vpiše v začetni letnik in v maturitetni tečaj, se lahko za posamezno šolsko leto omeji, če je število prijavljenih kandidatov bistveno večje, kot so kadrovske in prostorske zmogljivosti šole.

Šola si mora k sklepu o omejitvi vpisa pridobiti soglasje ministra.

15. člen (merila za izbiro)

Merila za izbiro kandidatov v primeru omejitve vpisa v gimnazijo določi na predlog pristojnega strokovnega sveta minister.

Merila se javno objavijo najpozneje dan pred začetkom šolskega leta, v katerem lahko kandidati začnejo izpolnjevati pogoje za doseganje predpisanih meril.

Pri izbiri kandidatov za vpis v začetni letnik gimnazije se upoštevajo njihovi učni uspehi v predhodnem izobraževanju in dosežki nacionalnega preverjanja znanja iz matematike in slovenščine (oziroma italijanščine ali madžarščine kot maternega jezika na narodno mešanih območjih) v devetem razredu osnovne šole. Kot dodatno merilo se lahko upoštevajo tudi posebni vpisni pogoji, določeni v izobraževalnem programu, v katerega se kandidat vpisuje. Za vpis v maturitetni tečaj se upoštevajo učni uspehi pri predhodnem izobraževanju.

Kandidata s posebnimi potrebami, ki se vključuje v izobraževanje v skladu z odločbo o usmeritvi, gimnazija z omejitvijo vpisa sprejme, če izpolnjuje vse predpisane pogoje in dosega najmanj 90 odstotkov točk po merilih, potrebnih za vpis.

16. člen (podzakonski predpis)

Podrobnejše določbe o razpisu in izvedbi vpisa predpiše minister.

2. Dijaki

17. člen (status dijaka)

Kdor se vpiše v šolo, da bi se redno izobraževal po izobraževalnem programu gimnazije, pridobi status dijaka.

Trajanje statusa dijaka lahko presega trajanje izobraževanja iz 5. člena tega zakona za največ eno šolsko leto, in sicer

zaradi ponavljanja letnika ali prestopa v isti letnik drugega izobraževalnega programa. Izjemoma se trajanje statusa lahko podaljša še za eno šolsko leto, če dijak, ki je v gimnazijskem programu že ponavljal, prestopi v izobraževalni program, ki se zaključi s poklicno maturo ali zaključnim izpitom.

Dijaku s posebnimi potrebami, dijaku, ki se vzporedno izobražuje, perspektivnemu in vrhunskemu športniku, dijaku zaradi starševstva, bolezni ali izjemnih družinskih oziroma socialnih okoliščin (v nadaljnjem besedilu: dijak s posebnimi pravicami) se trajanje statusa poleg enega šolskega leta iz prejšnjega odstavka lahko podaljša še za največ dve šolski leti.

V skupni obseg trajanja izobraževanja iz drugega odstavka tega člena se poleg rednega izobraževanja po tem zakonu upošteva tudi redno izobraževanje po zakonu, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje.

V programu maturitetni tečaj se dijak lahko redno izobražuje eno leto. Dijak se lahko redno izobražuje v tem programu, če pred tem še ni ponavljal ali prestopil v isti letnik drugega izobraževalnega programa po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje.

Kdor je že zaključil izobraževanje po izobraževalnem programu za pridobitev srednje izobrazbe, se ne more redno izobraževati po drugem izobraževalnem programu z istim vpisnim pogojem, določenim s tem zakonom ali zakonom, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje.

17a. člen (pravice in dolžnosti dijaka)

Dijak ima pravico in dolžnost prisostvovati pri pouku in drugih oblikah izobraževalnega dela šole, ki se v skladu z vzgojno-izobraževalnim programom in letnim delovnim načrtom šole izvaja v šoli, na šolskih površinah ali drugje (v nadaljnjem besedilu: šolska obveznost), ter druge pravice in dolžnosti, določene s tem zakonom.

Če dijak ne more prisostvovati pri šolskih obveznostih, starši ali skrbnik dijaka (v nadaljnjem besedilu: starši) obvestijo šolo o njegovi odsotnosti v treh delovnih dneh od prvega dne odsotnosti. Če tega ne storijo, šola o odsotnosti dijaka obvesti starše dijaka naslednji dan. Šola odloči o upravičenosti odsotnosti dijaka na podlagi ustreznega opravičila o odsotnosti v treh delovnih dneh po prejemu opravičila.

18. člen (vzporedno izobraževanje)

Dijak ima pravico, da se hkrati izobražuje v več šolah oziroma po več izobraževalnih programih.

Učenec iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona ima pravico do vzporednega izobraževanja v strokovnem delu izobraževalnega programa umetniške gimnazije glasbene smeri ali plesne smeri.

Učenec iz prejšnjega odstavka ima v času vzporednega izobraževanja pravico do bivanja v dijaškem domu in subvencioniranega prevoza.

Če se dijak izobražuje v več šolah, šole z dogovorom določijo, kako dijak izpolnjuje svoje obveznosti na posamezni šoli.

Ne glede na prvi odstavek tega člena ima dijak, ki zaključi izobraževanje po izobraževalnem programu, pravico dokončati strokovni del izobraževalnega programa, v katerega je vzporedno vpisan, brez možnosti podaljšanja statusa dijaka iz 17. člena tega zakona.

19. člen (hitrejše napredovanje)

Učiteljski zbor šole lahko dijaku omogoči, da v krajšem času, kot je določeno z izobraževalnim programom, z izpiti opravi obveznosti iz izobraževalnega programa.

20. člen (ponavljanje)

Dijak, ki do konca šolskega leta ni opravil obveznosti iz izobraževalnega programa za šolsko leto, lahko enkrat ponavlja, če pred tem še ni ponavljal v programu gimnazijskega izobraževanja ali nižjega poklicnega ali srednjega poklicnega ali srednjega strokovnega izobraževanja ali če pred tem še ni prestopil v isti letnik drugega izobraževalnega programa.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko dijak s posebnimi pravicami večkrat ponavlja v skladu s 17. členom tega zakona.

Ne glede na prvi odstavek tega člena dijak, ki do konca šolskega leta ne opravi obveznosti iz maturitetnega tečaja, tega ne more ponavljati.

Dijak, ki ni opravil vseh obveznosti zaključnega letnika iz izobraževalnega programa, in dijak s posebnimi pravicami lahko opravi manjkajoče obveznosti z izpiti.

Dijak lahko ponavlja letnik na drugi šoli, če je šola, na kateri se je izobraževal, prenehala izvajati izobraževalni program, po katerem se je izobraževal.

Dijak, ki ni opravil obveznosti iz izobraževalnega programa, ki se je prenehala izvajati, lahko ponavlja v izobraževalnem programu, ki ga je nadomestil.

21. člen (pogojno napredovanje)

Ravnatelj šole lahko odloči, da dijak, ki zaradi bolezni ali drugih opravičljivih razlogov iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona ni izpolnil obveznosti iz izobraževalnega programa, napreduje v naslednji letnik in mu določi pogoje, ki jih mora izpolniti.

22. člen (prenehanje statusa dijaka)

Status dijaka preneha:

- za dijaka zaključnega letnika 30 dni po izteku šolskega leta,
- če se med izobraževanjem ne vpiše v naslednji letnik v predpisanih rokih,
- če se izpiše,
- če je bil izključen in
- če je sklenil delovno razmerje ali je pridobil status zasebnika ali samostojnega podjetnika.

23. člen (podaljšanje statusa dijaka)

Črtano (Uradni list RS, št. 68-3193/2017)

(glej opombo (4))

(Dijakom iz tretjega odstavka 20. člena tega zakona, se status dijaka lahko podaljša, vendar največ za dve leti.

O tem odloči ravnatelj šole.)

24. člen (prekinitev izobraževanja)

Dijaku, ki je za več kot dve leti prekinil izobraževanje, ravnatelj določi pogoje za nadaljevanje in dokončanje izobraževanja, če se je izobraževalni program bistveno spremenil.

25. člen (prestop)

Dijak ima pravico enkrat prestopiti v drug izobraževalni program, večkrat pa, če ob prestopu napreduje v višji letnik.

Ne glede na prejšnji odstavek dijak, ki je že enkrat ponavljal,

in dijak s posebnimi pravicami, ki je pravico do večkratnega ponavljanja v skladu z 20. členom tega zakona izrabil, nima pravice prestopiti v drug izobraževalni program, če ob prestopu ne napreduje v višji letnik, lahko pa prestopi v isti letnik izobraževalnega programa, ki se zaključi s poklicno maturo ali zaključnim izpitom.

Šola, ki izvaja izobraževalni program, v katerega dijak prestopi, določi obveznosti za nadaljevanje izobraževanja po tem izobraževalnem programu in roke za izpolnitev obveznosti. Pri določanju obveznosti se upošteva predhodno pridobljeno znanje, ki se dokazuje z javno listino, izpitom oziroma na drug način.

26. člen (pohvale in nagrade)

Šola določi merila in postopek za podeljevanje pohval, nagrad in drugih priznanj dijaku.

27. člen (vzgojno delovanje)

Šola lahko zaradi neizpolnjevanja šolskih obveznosti oziroma kršitev dolžnosti (v nadaljnjem besedilu: kršitve) zoper dijaka vzgojno ukrepa.

Vzgojni ukrepi se lahko izrečejo za kršitve, ki jih dijak stori v času šolskih obveznosti.

Vzgojni ukrepi so opomin, ukor in izključitev iz šole.

Izključitev iz šole se lahko izreče za najtežje kršitve, določene v 27.a členu tega zakona.

Dijaku se lahko namesto vzgojnih ukrepov iz tretjega odstavka tega člena določijo tudi drugi alternativni ukrepi (npr. pobotanje oziroma poravnava spora, poprava škodljivih posledic njegovega ravnanja, izvršitev nekega neobveznega dobrega dela oziroma naloge, opravljanje nalog in obveznosti izven načrtovanega časa) pod pogojem, da dijak s tem soglaša.

V postopku vzgojnega ukrepanja, v katerem sodelujejo tudi starši, se upoštevajo vsa dejstva in okoliščine, pomembne za odločitev. Če s starši dijaka ni bilo mogoče vzpostaviti stika ali če so sodelovanje odklonili, se lahko postopek nadaljuje brez njihove prisotnosti. Na željo dijaka v postopku sodeluje strokovni delavec šole ali druga polnoletna oseba, ki ji dijak zaupa.

Šola lahko dijaku prepove prisotnost pri pouku in drugih oblikah izobraževalnega dela šole, če s svojim ravnanjem ogroža oziroma bi lahko ogrozil svoje življenje ali zdravje oziroma življenje ali zdravje drugih. Prepoved lahko traja največ do konca šolskih obveznosti tistega dne, v primeru hujših ali dolgotrajnejših posledic kršitve pa lahko največ do

zaključka postopka vzgojnega ukrepanja.

Dijaku, ki s svojim vedenjem ovira izvajanje pouka, se lahko prepove prisotnost pri pouku za čas posamezne ure pouka.

Šola lahko zaseže predmet, s katerimi dijak ogroža oziroma bi lahko ogrozil svoje življenje ali zdravje oziroma življenje ali zdravje drugih ali povzroča oziroma bi lahko povzročil materialno škodo.

Šola o prepovedi prisotnosti pri pouku in drugih oblikah izobraževalnega dela šole oziroma zasegu predmeta iz sedmega in devetega odstavka tega člena dijaku izda sklep najpozneje do konca pouka tistega dne.

Podrobnejše določbe o vzgojnem ukrepanju in šolskem redu določi minister.

Šola lahko določi pravila v zvezi z vzgojnim ukrepanjem in šolskim redom z internim aktom v skladu s tem zakonom in podzakonskim predpisom iz prejšnjega odstavka.

27a. člen (izključitev iz šole)

Dijaka se lahko izključi iz šole zaradi naslednjih kršitev:

- ogrožanje svojega življenja ali zdravja oziroma življenja ali zdravja drugih, ki ima ali bi lahko imelo za posledico težjo telesno poškodbo oziroma težje duševne motnje,
- namerno uničenje oziroma poškodovanje šolskega ali drugega premoženja, s katerim je povzročena večja materialna škoda,
- vdor v varovani podatkovni sistem, s katerim je bila povzročena škoda ali pridobljena korist,
- uničenje ali ponarejanje šolske dokumentacije,
- posedovanje predmetov oziroma sredstev, ki ogrožajo varnost, življenje in zdravje ljudi ali varnost premoženja,
- posedovanje, ponujanje ali prodajanje prepovedanih drog,
- posedovanje, ponujanje ali prodajanje alkohola,
- prisotnost pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog oziroma uživanje alkohola ali prepovedanih drog,
- neopravičene odsotnosti od pouka, ki znaša 35 ur v šolskem letu.

Dijaka se lahko izključi iz šole za četrti oziroma za vsak nadaljnji izrečeni ukor v posameznem šolskem letu.

Izključitev iz šole traja do konca šolskega leta, če pa je bil dijaku ukrep izrečen mesec dni ali manj pred iztekom pouka v skladu s šolskim koledarjem, lahko izključitev traja še

največ do konca naslednjega šolskega leta.

Za kršitve iz prve do šeste alineje prvega odstavka tega člena se postopek lahko uvede v treh mesecih od dneva, ko se je izvedelo za kršitev in dijaka, ki je kršitev storil.

Za kršitve iz sedme, osme in devete alineje prvega odstavka tega člena se postopek lahko uvede v tridesetih dneh od dneva, ko je dijak storil kršitev.

Izključitev iz šole se lahko izreče pogojno, tako da se ta ne izvrši, če dijak v pogojnem obdobju, ki lahko traja največ eno leto, ne stori kršitve iz prvega odstavka tega člena. Če dijak v pogojnem obdobju stori kršitev iz prvega odstavka tega člena, se pogojna izključitev lahko prekliče.

28. člen (sodno varstvo)

Črtano (Uradni list RS, št. 115-4909/2006)

(glej opombo (2))

(Zoper dokončno odločitev pristojnega organa šole o pridobitvi oziroma izgubi statusa dijaka se lahko sproži upravni spor.)

29. člen (bivanje v dijaškem domu)

Dijak ima pravico bivanja v dijaškem domu. Dijaški dom in dijak skleneta nastanitveno pogodbo.

Za bivanje v dijaškem domu se plačuje oskrbnina. Način oblikovanja izhodiščne cene, njeno višino in pravila glede obračunavanja oskrbnine določi minister. Pogoji bivanja v dijaškem domu in način plačevanja oskrbnine ter pravila bivanja drugih oseb, ki bivajo v dijaškem domu, se uredijo v internem aktu dijaškega doma.

Pri izbiri kandidatov za vpis v dijaški dom se upošteva oddaljenost šole od kraja bivanja, oddaljenost šole od dijaškega doma, istočasno bivanje sorojenca v dijaškem domu in prilagojenost dijaškega doma izobraževalnemu programu, po katerem se kandidat izobražuje.

Dijak se mora izseliti iz dijaškega doma najkasneje naslednji dan po prenehanju statusa dijaka oziroma najkasneje naslednji dan po izvršljivosti sklepa o izključitvi iz dijaškega doma, razen v primeru mladoletnega dijaka, ki se ga iz dijaškega doma ne sme izseliti, dokler ga starši ali druge pooblaščenice osebe ne prevzamejo.

Dijaški dom mora upoštevati dijakovo zasebnost. V sobo dijaka lahko vstopajo strokovni delavci, drugi zaposleni le, če je to potrebno za izvajanje njihovih nalog, obiskovalci pa

le z vednostjo vzgojitelja in z dovoljenjem dijaka.

Za dijaške domove se smiselno uporabljajo določbe tega zakona.

Podrobnejši postopek razpisa za vpis, sprejema v dijaški dom, merila za izbiro in druge vsebine v zvezi z bivanjem v dijaškem domu določi minister.

30. člen (izredno izobraževanje)

Izredno se lahko izobražuje, kdor je ob vpisu star najmanj 18 let in:

- nima pridobljene izobrazbe ali opravljenih vseh obveznosti po izobraževalnem programu, v katerem se izredno izobražuje,

- hkrati ni vpisan v isti izobraževalni program v rednem in izrednem izobraževanju.

Izobraževalni program gimnazije se izvaja kot izredno izobraževanje tako, da se zagotavlja enak standard znanja kot v rednem izobraževanju, prilagodi pa se organizacija, časovna razporeditev izobraževanja, preverjanje in ocenjevanje ter napredovanje.

Šole oziroma izobraževalne organizacije, ki izvajajo izredno izobraževanje, v skladu z navodili ministra prilagajajo izobraževalne programe vsakemu posamezniku, pri čemer upoštevajo predhodno pridobljeno znanje, ki se dokazuje z javno listino.

Kdor se izredno izobražuje, s šolo sklene pogodbo o izobraževanju, s katero se uredijo medsebojne pravice in obveznosti, ki se nanašajo na potek izobraževanja, načine in roke za izpolnjevanje obveznosti, ukrepe zaradi neizpolnjevanja obveznosti oziroma kršitev ter druge medsebojne pravice in obveznosti. Osebni izobraževalni načrt je sestavni del te pogodbe.

Kdor se izredno izobražuje in ni zaposlen ali nima statusa brezposelnega ali se ne izobražuje v skladu s predpisi o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ima pravico do zdravstvenega varstva iz obveznega zdravstvenega zavarovanja v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in pravico do drugih ugodnosti ter pravic v skladu s posebnimi predpisi.

Šole in druge izobraževalne organizacije zagotavljajo sredstva za izredno izobraževanje z zaračunavanjem prispevkov.

31. člen (skupnost dijakov)

Dijaki gimnazije lahko organizirajo skupnost dijakov. Skupnost deluje na ravni šole in v oddelkih.

Skupnost dijakov vodi odbor, v katerem so predstavniki vseh oddelčnih skupnosti.

Način dela skupnosti in njenih organov določajo pravila skupnosti.

Skupnost dijakov organizira obšolsko življenje in delo in obravnava vprašanja, povezana z vzgojno-izobraževalnim delom in upravljanjem, ter daje organom šole svoje predloge.

Dijaki gimnazij se lahko povezujejo v združenje gimnazijcev.

32. člen (prehrana)

Gimnazija za vse dijake organizira vsaj en obrok hrane dnevno.

3. Obseg in organizacija izobraževalnega dela

33. člen (obremenitev)

Besedilo člena, ki se uporablja do 31.8.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

Organizirano izobraževalno delo obsega:

- pouk splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov ter vaje,
- obvezne izbirne vsebine,
- strokovne ekskurzije,
- praktični pouk in druge oblike praktičnega dela,
- pripravo seminarских nalog in
- druge oblike samostojnega ali skupinskega dela.

Pouk splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov, vaj in obveznih izbirnih vsebin po predmetniku lahko obsega brez športne vzgoje tedensko največ 30 ur. Obseg vseh oblik izobraževalnega dela ne sme presegati 36 ur tedensko.

Besedilo člena, ki se uporablja od 1.9.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

Organizirano izobraževalno delo obsega:

- pouk splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov ter vaje, - druge oblike samostojnega ali skupinskega dela in

- druge oblike vzgojno-izobraževalnega dela.

Pouk splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov, vaj in drugih oblik samostojnega in skupinskega dela po predmetniku lahko obsega brez športne vzgoje tedensko največ 30 ur. Obseg vseh oblik izobraževalnega dela ne sme presegati 36 ur tedensko.

34. člen (šolsko leto)

Šolsko leto se začne 1. septembra in konča 31. avgusta naslednje leto.

Organizirano izobraževalno delo za dijake traja največ 38 tednov v šolskem letu.

Razporeditev pouka, pouka proste dneve ter trajanje in razporeditev šolskih počitnic določi minister s šolskim koledarjem.

35. člen (letni delovni načrt)

Izobraževalno delo v gimnaziji se izvaja po letnem delovnem načrtu, ki vsebuje zlasti:

- obseg in razporeditev pouka in drugih oblik izobraževalnega dela po predmetniku,
- načrt vpisa,
- razporeditev dijakov v oddelke in skupine,
- roke za opravljanje izpitov,
- strokovno izobraževanje strokovnih delavcev,
- sodelovanje z drugimi šolami, dijaškimi domovi, raziskovalnimi, športnimi in kulturnimi organizacijami ter
- druge naloge.

Ob sprejemanju letnega delovnega načrta se posebej preveri finančna izvedljivost načrta.

Šola lahko v letnem delovnem načrtu za dijake, ki to želijo, v soglasju z njihovimi starši organizira izobraževalno delo, ki ni sestavina predmetnika.

Šola mora dijakom in staršem predstaviti pravice in dolžnosti dijakov ter značilnosti izobraževalnega programa in organizacijo dela šole.

Črtano (Uradni list RS, št. 115-4909/2006)

(glej opombo (2))

(Obvezne dele publikacije iz prejšnjega odstavka določi minister.)

Šola vodi šolsko kroniko.

36. člen (prilagajanje izvajanja izobraževalnih programov)

Šola dijaku, ki se vzporedno izobražuje, in dijaku zaradi daljših ali pogostih odsotnosti iz zdravstvenih razlogov prilagodi opravljanje obveznosti.

Šola lahko nadarjenemu dijaku, dijaku perspektivnemu športniku, dijaku vrhunskemu športniku, dijaku, ki se pripravlja na mednarodna tekmovanja v znanju ali na druge mednarodne izobraževalne in kulturne prireditve ter izmenjave, v primeru drugih športnih in kulturnih dejavnosti, prihoda iz tuje države in v drugih utemeljenih primerih prilagodi opravljanje obveznosti.

Dijaku s posebnimi potrebami se poleg prilagoditev, določenih z odločbo o usmeritvi, lahko še dodatno prilagodi opravljanje obveznosti.

Prilagoditve opravljanja obveznosti za dijake iz tega člena šola uredi z osebnim izobraževalnim načrtom, s katerim se prilagodi izvedba pouka in druge pravice ter obveznosti dijaka in šole v sodelovanju z dijakom in starši dijaka.

Za dijaka, ki se vzporedno izobražuje, šoli z osebnim izobraževalnim načrtom določita tudi obseg izobraževalnega dela na posamezni šoli za posamezno šolsko leto.

Podrobnejša pravila o načinu prilagoditve opravljanja obveznosti iz izobraževalnega programa določi minister.

4. Preverjanje in ocenjevanje znanja ter napredovanje

37. člen (preverjanje in ocenjevanje)

S preverjanjem in ocenjevanjem znanja se ugotavlja

uspešnost dijakov pri doseganju standardov znanj, določenih s katalogi, oziroma izpolnjevanje obveznosti, določenih z izobraževalnim programom.

38. člen (načini)

Znanje se preverja in ocenjuje pri posameznih predmetih oziroma drugih sestavinah izobraževalnega programa, in sicer pisno, ustno ali pri izpitu, z vajami, seminarskimi nalogami oziroma z izdelki, nastopi in na druge načine.

Učitelj dijakom omogoči sodelovanje pri načrtovanju preverjanja in ocenjevanja znanja.

Dijak mora biti z oceno pri ustnem preverjanju znanja seznanjen takoj, ocenjeno pisno nalogo pa je treba dijaku vrniti na vpogled.

Ob koncu pouka v šolskem letu se oceni tudi doseženi splošni učni uspeh.

39. člen (napredovanje)

Dijak napreduje v naslednji letnik, če je ob koncu šolskega leta pozitivno ocenjen iz vseh predmetov in je opravil vse obveznosti, ki jih določa izobraževalni program.

Kdor je ob koncu pouka negativno ocenjen iz največ treh predmetov, ima pravico opravljati popravne izpite.

40. člen (pravica do ugovora)

Črtano (Uradni list RS, št. 115-4909/2006)

(glej opombo (2))

(Dijak lahko v treh dneh po prejemu letnega spričevala predloži ravnatelju šole ugovor zoper oceno pri posameznem predmetu.

Ravnatelj mora v treh dneh imenovati komisijo, ki najkasneje v treh dneh ponovno oceni znanje dijaka. V komisijo mora imenovati vsaj enega člana, ki ni zaposlen v šoli.

Ocena komisije je dokončna.)

41. člen (podzakonski predpisi o ocenjevanju, evidencah, spričevalih)

Podrobnejše določbe o preverjanju in ocenjevanju znanja, obliko in vsebino dokumentacije o preverjanju in ocenjevanju znanja ter obliko in vsebino javnih listin o končanem izobraževanju predpiše minister.

III. POSTOPEK URESNIČEVANJA IN VARSTVA PRAVIC DIJAKOV

41a. člen (varstvo pravic dijaka)

Če dijak ali kandidat za vpis v šolo (v nadaljnjem besedilu: dijak) ali njegov zakoniti zastopnik meni, da so kršene njegove pravice v zvezi z izobraževanjem, lahko pisno zahteva, da pristojni organ šole kršitev odpravi oziroma izpolni svoje obveznosti.

41b. člen (pristojni organi)

O uresničevanju pravic in obveznosti dijaka odločajo strokovni organi šole v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

Besedilo odstavka, ki se uporablja do 31.8.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

O pritožbi v zvezi s pridobitvijo oziroma izgubo statusa dijaka odloča svet šole, o vseh drugih pritožbah pa pritožbena komisija.

Besedilo odstavka, ki se uporablja od 1.9.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

O pritožbi v zvezi s pridobitvijo oziroma izgubo statusa dijaka odloča svet šole, o vseh drugih pritožbah pa Komisija za varstvo pravic.

Pritožbena organa odločata na svojih sejah z večino glasov vseh članov s tajnim glasovanjem. Način odločanja pritožbenih organov se podrobneje uredi s poslovnikom, ki ga sprejme svet šole.

Učitelji, ki so člani sveta šole, se izločijo iz odločanja organa prve stopnje, tako da se njihovi glasovi ne štejejo pri ugotavljanju izida glasovanja.

Besedilo odstavka, ki se uporablja do 31.8.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

Odločitev pritožbene komisije oziroma sveta šole je dokončna.

Besedilo odstavka, ki se uporablja od 1.9.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

Odločitev Komisije za varstvo pravic oziroma sveta šole je dokončna.

Zoper odločitev sveta šole je možno sprožiti upravni spor.

41c. člen

Besedilo člena, ki se uporablja do 31.8.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

(pritožbena komisija)

Pritožbena komisija ima tri člane, od katerih vsaj eden ni strokovni delavec te šole. Člane in predsednika pritožbene komisije ter njihove namestnike imenuje svet šole na predlog ravnatelja.

Mandat pritožbene komisije traja eno leto, od 1. oktobra do 30. septembra naslednjega leta. Ista oseba je lahko imenovana za člana pritožbene komisije večkrat.

Če je član pritožbene komisije odločal o isti zadevi na prvi stopnji, ga je treba v postopku varstva pravic pred pritožbeno komisijo izločiti. O izločitvi člana odloči predsednik pritožbene komisije, o izločitvi predsednika pritožbene komisije pa svet šole.

Besedilo člena, ki se uporablja od 1.9.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

(komisija za varstvo pravic)

Komisija za varstvo pravic ima tri člane, od katerih vsaj eden ni strokovni delavec te šole. Člane in predsednika komisije za varstvo pravic ter njihove namestnike imenuje svet šole na predlog ravnatelja.

Mandat komisije za varstvo pravic traja eno leto, od 1. oktobra do 30. septembra naslednjega leta. Ista oseba je lahko za člana imenovana večkrat.

Če je član komisije za varstvo pravic odločal o isti zadevi na prvi stopnji, ga je treba v postopku pred komisijo za varstvo pravic izločiti. O izločitvi člana odloči predsednik komisije za varstvo pravic, o izločitvi predsednika pa svet šole.

41č. člen (ugovor na končno oceno)

Dijak lahko v treh dneh po prejemu letnega spričevala oziroma obvestila o uspehu vloži pri ravnatelju šole obrazložen pisni ugovor na končno oceno oziroma ugotovitev.

Ravnatelj v treh dneh od prejema ugovora ugovor s sklepom zavrže:

- če je vložen prepozno,
- če ga je vložila neupravičena oseba,
- če se ne nanaša na končno oceno oziroma ugotovitev.

Ravnatelj v treh dneh od prejema ugovora ugovor s sklepom zavrže, če lahko na podlagi dokumentacije ugotovi, da je neutemeljen.

Če ravnatelj ugovora ne zavrže na podlagi drugega odstavka tega člena ali ne zavrže na podlagi tretjega odstavka tega člena, v treh dneh od prejema ugovora imenuje tričlansko komisijo, ki v treh dneh od njenega imenovanja:

- potrdi prvotno oceno oziroma ugotovitev,
- ponovno oceni znanje dijaka,
- spremeni ugotovitev na podlagi dokumentacije.

V komisijo mora biti imenovan vsaj en član, ki je zaposlen na drugi šoli.

V primeru iz druge alineje četrtega odstavka tega člena se dijaka najpozneje tri dni pred ponovnim ocenjevanjem seznanj z datumom, časom, krajem in načinom ter obsegom ponovnega ocenjevanja.

Odločitev ravnatelja in komisije sta dokončni.

41d. člen (postopek odločanja)

Dijak lahko poda zahtevo za varstvo pravic v osmih dneh od

dneva, ko je zvedel za kršitev, razen če je za posamezne primere na podlagi tega zakona določen drug rok. Zahtevo za varstvo pravic dijak ali njegov zakoniti oziroma pooblaščen zastopnik poda na zapisnik pri ravnatelju. Zahtevo za varstvo pravic se lahko pošlje tudi po pošti ali po elektronskih sredstvih komuniciranja.

Roki za odločanje o zahtevi za varstvo pravic dijaka se določijo v izvršilnih predpisih, v katerih se podrobneje urejajo posamezni postopki v zvezi z izobraževanjem, vendar morajo ti roki zagotoviti nemoteno uresničevanje pravic in obveznosti dijaka v izobraževalnem procesu.

Ravnatelj mora najpozneje naslednji dan izročiti zahtevo za varstvo pravic in druge podatke, potrebne za odločanje, organu, ki je pristojen za odločanje o njej, če za to ni sam pristojen.

V postopku odločanja o dijakovi zahtevi oziroma pravicah in obveznostih mora pristojni organ:

- dijaku pomagati, da čim lažje in hitreje uveljavi svojo pravico,
- uporabiti tisti ukrep, ki je za dijaka ugodnejši, če se z njim doseže zakonit namen;
- skrbeti za to, da dijakovo nepoznavanje predpisov ni v škodo pravic, ki mu gredo po zakonu;
- ugotoviti resnično dejansko stanje in v ta namen ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za zakonito in pravilno odločanje;
- preden odloči o zahtevi, dijaku dati možnost, da pojasni vsa dejstva in okoliščine, ki so pomembne za odločanje;
- postopek voditi hitro, v rokih, ki omogočajo dijaku uresničevanje njegovih pravic in obveznosti v zvezi izobraževanjem;
- kadar koli popraviti očitne računske in druge napake v zvezi z uresničevanjem pravic dijaka v šolski dokumentaciji ali v izdanih sklepih oziroma šolskih listinah.

Pristojni organ o zahtevi za varstvo pravic dijaku izda pisni sklep, ki vsebuje izrek odločitve, obrazložitev in pravni pouk. Sklep se vroči dijaku, njegovemu zakonitemu zastopniku ali njegovemu pooblaščenemu zastopniku.

Odločitev se lahko izvrši z dnem dokončnosti sklepa.

IV. ZBIRANJE IN VARSTVO DIJAKOVIH OSEBNIH PODATKOV

42. člen

(seznam evidenc z osebnimi podatki)

Gimnazije vodijo naslednje evidence z osebnimi podatki dijakov:

1. evidenco prijavljenih kandidatov za vpis,
2. evidenco vpisanih ter evidenco vpisanih po letnikih, oddelkih in skupinah v redovalnicah,
3. osebni list, ki se vodi za vsakega dijaka od vpisa do končanja izobraževanja oziroma do izpisa,
4. matično knjigo, ki obsega splošne podatke o vpisanih, o poteku njihovega izobraževanja od vpisa do dokončanja izobraževanja oziroma do izpisa,
5. evidenco podatkov o gibalnih sposobnostih in morfoloških značilnostih,
6. zapisnike sej šolske maturitetne komisije,
7. zapisnike o maturi,
8. poročilo o maturi,
9. zapisnike o izpitih, ki obsegajo prijavo k izpitu, potek izpita in doseženo oceno,
10. evidenco o dijakih, ki jih obravnava svetovalna služba,
11. evidenco vpisanih v izredno izobraževanje,
12. evidenco o preverjanju in ocenjevanju znanja,
13. evidenco izdanih dokumentov o končanem izobraževanju.

Dijaški domovi vodijo evidenco in dokumentacijo iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka, podatke o nastanitvenih pogodbah, starših oziroma poroku nastanitvene pogodbe in podatke o izdanih odločbah o subvenciji oskrbnine za tiste dijake, ki pri plačilu oskrbnine uveljavljajo olajšavo.

Evidence iz 1. do 4., 6. do 9. ter 11. do 13. točke prvega odstavka tega člena obsegajo: ime in priimek dijaka in osebe, vpisane v izredno izobraževanje, spol, datum rojstva, EMŠO, e- naslov, telefonsko številko, davčno številko, kraj, občino in državo rojstva, državljanstvo, prebivališče in predhodno pridobljeno izobrazbo.

Evidenca iz 1. točke prvega odstavka tega člena poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebuje še podatke:

- o starših (osebno ime, prebivališče, telefonska številka, e-

naslov in davčna številka),

- ime in sedež šole, kjer je prijavljeni končal zadnji razred oziroma letnik,

- ime izobraževalnega programa,

- zadnji uspešno končani razred oziroma letnik,

- o obveznih tujih jezikih iz osnovne šole,

- o ocenah in drugih podatkih v skladu z merili za vpis v šole z omejitvijo vpisa in vpisnimi pogoji,

- o ponavljanju letnika,

- o preusmeritvi v drug program,

- o usmerjanju mladostnikov s posebnimi potrebami,

- o prenosu prijave,

- o programu, na katerega se prijavlja.

Za ugotavljanje pravice do vpisa v srednješolsko izobraževanje, določene v 17. členu tega zakona, šola pridobi oziroma preveri podatke o predhodnem izobraževanju iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji, evidenc Državnega izpitnega centra o kandidatih, ki opravljajo splošno in poklicno maturo ter zaključni izpit, in iz drugih uradnih evidenc.

Evidenca iz 3. točke prvega odstavka tega člena poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena obsega še podatke o: splošnem učnem uspehu, o opravljenih izpitih, o napredovanju in dokončanju izobraževanja.

Evidenca podatkov iz 5. točke prvega odstavka tega člena poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena obsega še podatke o: gibalnih sposobnostih in morfoloških značilnostih dijaka, ki se nanašajo na telesno višino, voluminoznost telesa, hitrost alternativnih gibov, eksplozivno moč, koordinacijo gibanja telesa, fizično vzdržljivost trupa, gibljivost, mišično vzdržljivost ramenskega obroča in rok, sprintersko hitrost in vzdržljivost v submaksimalnem kontinuiranem naprežanju.

Podatki iz prejšnjega odstavka se lahko zbirajo s soglasjem dijaka.

Evidenca iz 10. točke prvega odstavka tega člena poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena obsega še:

- družinsko in socialno anamnezo,

- razvojno anamnezo,

- diagnostične postopke,

- postopke strokovne pomoči,
- strokovna mnenja drugih inštitucij: centrov za socialno delo, zdravstvenih inštitucij, svetovalnih centrov oziroma vzgojnih posvetovalnic.

Osebne podatke iz 10. točke prvega odstavka tega člena lahko svetovalna služba zbira v soglasju z dijakom in starši. Če je dijak v družini ogrožen in ga je treba zavarovati, zadostuje soglasje dijaka.

Svetovalni delavci so dolžni podatke iz 10. točke prvega odstavka tega člena varovati kot poklicno skrivnost. Te podatke so kot poklicno skrivnost dolžni varovati tudi drugi strokovni delavci, ki so jim podatki posredovani zaradi narave njihovega dela.

Podrobnejše določbe o načinu zbiranja podatkov in vodenju evidenc in dokumentacije iz tega člena določi minister.

43. člen (uporaba evidenc)

Osebni podatki dijakov iz evidenc iz prejšnjega člena se zbirajo, obdelujejo, shranjujejo in posredujejo za potrebe gimnazij, ministrstva, pristojnega za šolstvo, v drugih primerih pa le v skladu s posebnimi predpisi.

Pri izdelavi statističnih in drugih analiz se smejo osebni podatki uporabiti in objaviti tako, da identiteta dijaka ni razvidna.

43a. člen (razkrivanje in posredovanje osebnih podatkov staršem polnoletnih dijakov)

Starši polnoletnega dijaka imajo pravico, da jim šola, na enak način kot staršem mladoletnega dijaka, razkrije oziroma posreduje osebne podatke dijaka in druge informacije o:

- vpisu v izobraževalni program in izpisu iz izobraževalnega programa,
- ocenah, učnem uspehu in napredovanju,
- prisotnosti pri pouku in drugih oblikah izobraževalnega dela,
- zaznanih hujših kršitvah šolskega reda in uvedenih postopkih vzgojnega ukrepanja,
- obravnavi svetovalne službe,
- organizaciji šolskega dela (npr. roditeljski sestanki, govorilne ure).

Šola o razkrivanju oziroma posredovanju osebnih podatkov

iz prejšnjega odstavka seznaniti dijaka na začetku šolskega leta, v katerem bo dijak postal polnoleten.

Polnoletni dijak lahko s pisno izjavo kadarkoli zahteva, da šola njegovih osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena ne razkrije oziroma posreduje staršem.

Ne glede na pisno izjavo dijaka iz prejšnjega odstavka šola razkrije oziroma posreduje staršem podatke o odsotnosti dijaka, podatke o zaznanih hujših kršitvah šolskega reda in uvedenih postopkih vzgojnega ukrepanja ter tiste osebne podatke iz prvega odstavka tega člena, ki bi lahko imeli za posledico izgubo statusa dijaka zaradi negativnega učnega uspeha, izključitve ali izpisa iz šole.

44. člen (shranjevanje evidenc)

Evidence iz 42. člena tega zakona se trajno hranijo v skladu s posebnimi predpisi, če ni s tem zakonom drugače določeno.

44a. člen

Besedilo člena, ki se uporablja do 31.8.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

(zbirka podatkov za vpis v srednje šole)

Ministrstvo vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje informatizirano zbirko prijavljenih kandidatov za vpis v srednje šole, ki vsebuje podatke iz evidence iz 1. točke prvega odstavka 42. člena tega zakona, ter informatizirano zbirko prijavljenih in vpisanih dijakov v dijaške domove, ki vsebuje podatke iz evidence iz 1. in 2. točke prvega odstavka 42. člena tega zakona.

Za obe zbirki iz prejšnjega odstavka zagotavlja osebne podatke iz tretjega odstavka 42. člena tega zakona osnovna šola, ki jo obiskuje kandidat, ki se prijavlja za vpis.

Osnovna šola za zbirko prijavljenih kandidatov za vpis v srednje šole zagotavlja tudi podatke iz druge do šeste alineje četrtega odstavka 42. člena tega zakona, razen dosežkov na nacionalnem preverjanju znanja skladno z merili za vpis iz šeste alineje četrtega odstavka 42. člena tega zakona, ki se prenesejo iz evidence učencev, ki opravljajo nacionalno preverjanje znanja, ki jo vodi Državni izpitni center. Podatke iz prve in sedme do enajste alineje četrtega odstavka 42. člena tega zakona za zbirko prijavljenih kandidatov za vpis v srednje šole zagotavlja srednja šola.

Podatke iz drugega odstavka 42. člena tega zakona za zbirko prijavljenih in vpisanih dijakov v dijaške domove zagotavljajo dijaški domovi.

Podatki v zbirkah iz prvega odstavka tega člena se obdelujejo za namen izvedbe vpisnega postopka.

Podatki v obeh zbirkah se hranijo trajno.

Besedilo člena, ki se uporablja od 1.9.2024 (Uradni list RS, št. 53-1821/2024)

(glej opombo (7))

(evidenci, ki ju vodi ministrstvo)

Ministrstvo vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje evidenco prijavljenih v srednje šole, ki vsebuje:

- podatke o prijavljenih kandidatih za vpis, ki se zagotavljajo na podlagi šestega odstavka 135.c člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 - uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 - popr., 65/09 - popr., 20/11, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 - popr., 25/17 - ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 - ZZNŠPP, 141/22, 158/22 - ZDoh-2AA in 71/23; v nadaljnjem besedilu: ZOFVI),

- podatke o e-naslovu, telefonski številki in davčni številki kandidata iz tretjega odstavka 42. člena tega zakona, ki jih zagotavlja srednja šola za svoje kandidate,

- podatke o obveznih tujih jezikih iz osnovne šole iz pete alineje četrtega odstavka 42. člena tega zakona, ki jih osnovna šola zagotavlja za svoje udeležence vzgoje in izobraževanja,

- podatke o starših (osebno ime, prebivališče, telefonska številka, e-naslov in davčna številka) iz prve alineje, o ponavljanju letnika iz sedme alineje, o preusmeritvi v drug program iz osme alineje, o usmerjanju mladostnikov s posebnimi potrebami iz devete alineje, o prenosu prijave iz desete alineje in o programu, na katerega se prijavlja, iz enajste alineje četrtega odstavka 42. člena tega zakona, ki jih zagotavlja srednja šola za svoje kandidate.

Za izvedbo vpisnega postopka se iz evidence učencev za prijavo na nacionalno preverjanje znanja, obveščanje učencev o dosežkih na nacionalnem preverjanju znanja in za vpis v srednje šole (Evidenca ministrstvo-NPZ) v evidenco prijavljenih v srednje šole s povezovanjem z uporabo EMŠO prenesejo podatki o zaključnih ocenah učencev v zaključnem razredu osnovne šole in dosežkih učencev na nacionalnem preverjanju znanja.

Ministrstvo vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje evidenco prijavljenih in vpisanih v dijaške domove, ki vsebuje:

- podatke prijavljenih kandidatov, ki se zagotavljajo na podlagi šestega odstavka 135.c člena ZOFVI,

- podatke o e-naslovu, telefonski številki in davčni številki kandidata iz tretjega odstavka 42. člena tega zakona, ki jih zagotavlja dijaški dom za svoje kandidate in vpisane dijaške,

- podatke o prenosu prijave in o programu, na katerega se dijak prijavlja iz desete in enajste alineje četrtega odstavka 42. člena tega zakona, ki jih zagotavljajo dijaški domovi za svoje kandidate,

- podatke o vpisanih dijakih iz 2. točke prvega odstavka 42. člena tega zakona, ki jih zagotavljajo dijaški domovi za svoje udeležence,

- podatke o starših oziroma porokih nastanitvene pogodbe (osebno ime, prebivališče, telefonsko številko, e-naslov in davčno številko) in podatke o izdanih odločbah o subvenciji oskrbnine iz drugega odstavka 42. člena tega zakona, ki jih zagotavljajo dijaški domovi za svoje udeležence.

Za zagotavljanje točnosti in ažurnosti se iz evidence prijavljenih v srednje šole s povezovanjem z uporabo EMŠO v evidenco prijavljenih in vpisanih v dijaške domove posredujejo podatki o imenu in sedežu šole ter izobraževalnem programu in letniku, v katerega se je dijak prijavil oziroma vpisal.

Podatki v evidencah iz prvega in tretjega odstavka tega člena se obdelujejo za namen izvedbe vpisnega postopka in zagotavljanja sredstev iz proračuna Republike Slovenije za delovanje dijaških domov in sofinanciranje oskrbnin za bivanje v dijaških domovih. Pri znanstveno-raziskovalnem in razvojnem delu, pri načrtovanju politik in pri izdelavi statističnih analiz se osebni podatki iz evidenc iz prvega in tretjega odstavka tega člena obdelujejo v anonimizirani obliki.

Podatki se v evidenci prijavljenih v srednje šole hranijo deset let od zaključka vpisnega postopka prijavljenih, potem se arhivirajo v anonimizirani obliki. V evidenci prijavljenih in vpisanih v dijaške domove se podatki hranijo eno leto po zaključku šolskega leta, v katerem je dijak prenehal z bivanjem v dijaškem domu, potem se arhivirajo. Arhivirani podatki se lahko v anonimizirani obliki uporabljajo za statistične in analitične raziskave, v nenanonimizirani obliki pa jih je dopustno posredovati le državnim organom, ki imajo za njihovo pridobitev in

nadaljnjo obdelavo podlago v zakonu.

45. člen (dokumentacija)

Določila v zvezi z vodenjem, uporabo in shranjevanjem osebnih podatkov iz evidenc po tem zakonu se uporabljajo tudi za dokumentacijo, na podlagi katere so bili zbrani osebni podatki. Dokumenti o predhodni izobrazbi se po končanem vpisnem postopku vrnejo dijaku.

V. NADZOR IN KAZENSKA DOLOČBA

46. člen (organ nadzor)

Nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, opravlja inšpektor, pristojen za šolstvo.

46a. člen (prekrški)

Z globo od 200 do 3.000 eurov se kaznuje za prekršek šola in z globo od 100 do 300 eurov odgovorna oseba šole, če:

- ne upošteva soglasja ministra o obsegu vpisa (13. člen),
- ne upošteva vpisnih pogojev, meril in vpisnega postopka (11., 12., 13., 14., 15., 17. in 29. člen),
- podaljša status dijaka v nasprotju z zakonom (17. člen),
- izključi dijaka iz šole brez utemeljenega razloga (27.a člen),
- ne pripravi oziroma ne izvaja osebnega izobraževalnega načrta za dijaka v skladu z zakonom (36. člen),
- ne izda šolske javne listine o uspehu na predpisan način in v predpisanem roku (41. člen).

Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek šola in z globo 100 eurov odgovorna oseba šole, če dijakov ne seznani z dokumenti in podatki v zvezi z organizacijo in izvedbo vzgojno-izobraževalnega dela oziroma v zvezi z uresničevanjem pravic in obveznosti dijakov (35. člen).

Za prekrške, določene v drugi, peti in šesti alineji prvega odstavka tega člena, se lahko v hitrem postopku izreče globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene v tem členu.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

47. člen (postopnost uvajanja)

Izobraževalni programi po tem zakonu se postopno uvajajo tako, da bodo uvedeni najkasneje v šolskem letu 1998/99 za vse, ki se bodo vpisali v prvi letnik.

Ne glede na določbo 15. člena tega zakona se pri izbiri kandidatov, ki bodo zaključili osnovnošolsko izobraževanje po programu osemletne osnovne šole za vpis v začetni letnik gimnazije upoštevajo ocene iz materinega jezika, matematike, tujega jezika in splošni učni uspeh v šestem, sedmem in osmem razredu osnovne šole, doseženi rezultati pri skupinskem preverjanju znanja iz materinega jezika in matematike ter dosežki državnih tekmovanj na podlagi meril, ki jih določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Merila za izbiro kandidatov morajo zagotoviti enakovredne pogoje za izbiro kandidatov, ki bodo sočasno zaključili osnovno šolo po programu osemletne osnovne šole oziroma po programu devetletne osnovne šole.

48. člen (nadaljevanje izobraževanja)

Dijaki, ki so se v programe srednjega izobraževanja vpisali do dneva uveljavitve tega zakona, imajo pravico nadaljevati in končati izobraževanje po teh programih, vendar najpozneje v roku, določenem za njihovo izvedbo, podaljšanim za dve leti.

49. člen (dokončanje izobraževanja)

Dijaki, ki se bodo vpisali v gimnazijo po uveljavitvi tega zakona, vendar pred uvedbo novih izobraževalnih programov, se izobražujejo in končajo izobraževanje v skladu s pogoji, ki so določeni v tem zakonu, vendar najpozneje v roku, določenem za izvedbo vzgojno-izobraževalnega programa, podaljšanim za dve leti.

Dijaki iz prvega in tretjega odstavka 20. člena tega zakona in dijaki iz prejšnjega odstavka, ki imajo pravico do ponavljanja po dosedanjih predpisih, pa zaradi postopnega uvajanja izobraževalnih programov po tem zakonu ne morejo ponavljati letnika po dosedanjih programih, nadaljujejo in končajo izobraževanje po novih izobraževalnih programih v skladu s tem zakonom. Dijaki imajo v tem primeru pravico ponavljati letnik po ustreznem novem programu.

50. člen (podzakonski predpisi)

Minister sprejme podzakonske predpise na podlagi tega zakona v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

Do sprejema predpisov, določenih s tem zakonom, se uporabljajo predpisi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona, razen če so v nasprotju s tem zakonom.

Pravilnik o maturi (Uradni list RS, št. 50/93, 52/94, 20/95 in 77/95) se uporablja do uveljavitve zakona o maturi.

51. člen (uskladitev aktov o ustanovitvi)

Akte o ustanovitvi gimnazij je treba uskladiti s tem zakonom najkasneje v enem letu od njegove uveljavitve.

52. člen (uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(Objavljeno 29.2.1996)

(1) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gimnazijah (ZGim- A) (Uradni list RS, št. 59-3148/2001), objavljen 19.7.2001, velja od 3.8.2001

(2) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah (ZGim- B) (Uradni list RS, št. 115-4909/2006), objavljen 10.11.2006, ki velja od 11.11.2006, določa tudi:

"17. člen

(uskladitev izvršilnih predpisov)

Izvršilni predpisi, izdani na podlagi Zakona o gimnazijah (Uradni list RS, št. 12/96 in 59/01), se uskladijo z določbami tega zakona v enem letu po njegovi uveljavitvi.

Z uveljavitvijo tega zakona se določbe izvršilnih predpisov, ki so v nasprotju z določbami tega zakona, ne uporabljajo. Svet šole imenuje komisijo iz 41.c člena zakona v 60 dneh po uveljavitvi tega zakona.

Do začetka delovanja komisije v skladu s tem zakonom opravlja njene naloge organ, ki je bil pristojen za odločanje o pritožbi pred uveljavitvijo tega zakona."

(3) Zakon o izobraževanju odraslih (ZIO-1) (Uradni list

RS, št. 6-222/2018), objavljen 2.2.2018, ki velja od 17.2.2018, določa tudi:

"81. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati:

...

- drugi odstavek 30. člena Zakona o gimnazijah (Uradni list RS, št. 1/07 - uradno prečiščeno besedilo in 68/17)."

(4) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah (ZGim-C) (Uradni list RS, št. 68-3193/2017), objavljen 1.12.2017, ki velja od 16.12.2017 in se uporablja od 1.9.2018, določa tudi:

"PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

(sprejetje in uskladitev podzakonskih predpisov)

Podzakonski predpisi iz dopolnjenega 15. člena, iz 16. člena ter iz spremenjenih 27., 29., 36. in 42. člena zakona se uskladijo s tem zakonom do začetka uporabe tega zakona.

18. člen

(uveljavljanje pravic iz statusa)

Dijak, ki je bil vpisan v izobraževalni program srednješolskega izobraževanja v šolskem letu 2018/2019 in nadaljuje izobraževanje v šolskem letu 2019/2020 v statusu dijaka, ima pravico dokončati izobraževanje pod pogoji, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona.

Kdor se vpiše v izobraževalni program srednješolskega izobraževanja po začetku uporabe tega zakona in je že bil vpisan v obdobju do šolskega leta 2018/2019, pridobi status dijaka v skladu s tem zakonom.

19. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2018.

Do začetka uporabe tega zakona se uporabljajo določbe Zakona o gimnazijah (Uradni list RS, št. 1/07 - uradno prečiščeno besedilo)."

(5) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah (ZGim- D) (Uradni list RS, št. 46-2180/2019), objavljen 19.7.2019, ki velja od 3.8.2019 in se uporablja od 1.9.2019, določa tudi:

"PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen

(izdaja in uskladitev podzakonskih predpisov)

Minister v štirih mesecih od uveljavitve tega zakona uskladi podzakonske predpise iz spremenjenega 27. in 42. člena zakona ter iz 29. člena zakona.

Minister v enem letu od uveljavitve tega zakona izda podzakonski predpis iz spremenjenega 30. člena zakona.

Do uveljavitve podzakonskih predpisov iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo podzakonski predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

14. člen

(uporaba določb dosedanjega zakona)

Do začetka uporabe tega zakona se uporabljajo določbe Zakona o gimnazijah (Uradni list RS, št. 1/07 - uradno prečiščeno besedilo, 68/17 in 6/18 - ZIO-1).

15. člen

(začetek uporabe)

Ta zakon se začne uporabljati 1. septembra 2019, razen 13. in 42. člen zakona v delu, ki se nanaša na izredno izobraževanje, in 30. člen zakona, ki se začnejo uporabljati 1. septembra 2020.

..."

(6) Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP) (Uradni list RS, št. 95-2670/2023), objavljen 1.9.2023, ki velja od 2.9.2023, določa tudi:

"52. člen

(stroški oskrbnin v dijaških domovih)

(1) Ne glede na drugi odstavek 29. člena ZGim in drugi odstavek 59. člena ZPSI-1 so učenci in dijaki, ki bivajo v dijaških domovih, na podlagi odločbe o izredni denarni socialni pomoči iz 38. člena tega zakona v šolskem letu 2023/2024 oproščeni plačila oskrbnine za obdobje do 31. decembra 2023.

(2) Pod pogojem iz prejšnjega odstavka so oproščeni plačila oskrbnine tudi študenti višjih strokovnih šol, ki bivajo v dijaških domovih.

(3) Odločbo iz 38. člena tega zakona o izredni denarni socialni pomoči dijaškemu domu predložijo starši oziroma polnoletni dijak ali študent zase.

(4) Stroške oskrbnin dijaškim domovom iz prvega in drugega odstavka tega člena krije proračun Republike Slovenije."

(7) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah (ZGim-E) (Uradni list RS, št. 53-1821/2024), objavljen 28.6.2024, ki velja od 13.7.2024 in se uporablja od 1.9.2024, določa tudi:

"PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

(podzakonski predpisi)

Pravilnik o tečaju slovenščine za dijake v srednjih šolah (Uradni list RS, št. 30/18 in 22/20) se uskladi s spremenjenim petim odstavkom 9. člena zakona najpozneje do 31. avgusta 2024.

9. člen

(podaljšanje uporabe)

Do začetka uporabe tega zakona se uporablja Zakon o gimnazijah (Uradni list RS, št. 1/07 - uradno prečiščeno besedilo, 68/17, 6/18 - ZIO-1 in 46/19).

10. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1.

septembra 2024, razen spremenjenega tretjega odstavka 15. člena zakona, ki se začne uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona."

KAZALO

I. SPLOŠNE DOLOČBE	1
II. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVALNEGA DELA	3
1. Pogoji za vpis	3
2. Dijaki	4
3. Obseg in organizacija izobraževalnega dela	8
4. Preverjanje in ocenjevanje znanja ter napredovanje	9
III. POSTOPEK URESNIČEVANJA IN VARSTVA PRAVIC DIJAKOV	10
IV. ZBIRANJE IN VARSTVO DIJAKOVIH OSEBNIH PODATKOV	12
V. NADZOR IN KAZENSKA DOLOČBA	15
V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	15